

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Загальна психологія
статус - вибірковий

Реалізується в межах освітньої програми

**Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність**
(назва)

за спеціальністю

076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»
(шифр, назва)

на Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Розробник: _____ **Галинська А.В. к.е.н., доцент**
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту (назва кафедри)	протокол від _____ № _____
	Завідувач кафедри _____ (підпис) А.І.Орськова (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ **М.О.Лишенко**
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____ (_____
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

Назва ОК	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність			
Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту, менеджменту імені Л.І. Михайлової			
Статус ОК	Вибірковий			
Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-			
ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Для усіх спеціальностей факультету економіки і менеджменту			
Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти			
Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання/2 семестр, __ тижнів			
Кількість кредитів ЄКТС	5			
Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
	Лекційні 30	Практичні /семінарські 14	Лабораторні -	106
Мова навчання	Українська			
Викладач/Координатор освітнього компонента	Галинська А.В.			
Контактна інформація	vlalinka@ukr.net			
Загальний опис освітнього компонента	Навчальна дисципліна є важливою складовою частиною підготовки фахівця та займає суттєве місце в його майбутній практичній діяльності. Програма курсу сприяє вивченню студентами питань з формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення, розвиток інтелекту та психічних властивостей, які є складовою сучасної моделі фахівців в різних галузях діяльності та оволодіння теоретичними знаннями з психології та набуття відповідних умінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації.			
Мета освітнього компонента	Вивчити основи психологічних знань, загальні особливості формування особистості та особливості функціонування колективів, розвинути психологічне мислення та вміння вільно орієнтуватися у полі психологічних явищ			
Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на таких курсах, як: Психологія та соціальні комунікації в розвитку територій, Конфліктологія та психологія управління. 2. Освітній компонент є основою для інтерактивної комунікації, групової взаємодії; розвитку вміння висловлювати думки, зчитувати «невербальні сигнали»; оволодіння засобами вербальної та невербальної комунікації.			

<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p><i>Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Кодекс академічної доброчесності СНАУ</i></p> <p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету</p> <p><i>Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу. Студент може отримати бали за заняття, що було пропущене з поважних причин. Виконане завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання без поважних причин, оцінюється з врахуванням штрафних балів.</i></p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога <p>http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf);</p> <p>Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.</p> <p>Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.</p>
<p>Посилання на курс у системі Moodle</p>	<p>https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1452</p>

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Як оцінюється РНД
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	
ДРН 1. Знати науково теоретичні основи психології, а саме природу психіки людини.	<i>Виконання індивідуальних завдань</i>
ДРН 2. Знати психічні процеси і стани, що визначають особливість прояви в поведінки людини в соціальному середовищі.	<i>Виконання індивідуальних завдань</i>
ДРН 3. Знати роль свідомості та самосвідомості у поведінці, діяльності і формуванні особистості людини.	<i>Тест множинного вибору</i>
ДРН 4. Здійснювати психологічний аналіз професійної діяльності і дисципліни	<i>Виконання індивідуальних завдань</i>
ДРН 5. Знати наукові теорії психології, які пояснюють сутність соціально-психологічних проблем груп і колективів та психологічний клімат у них.	<i>Виконання індивідуальних завдань, Проект</i>
ДРН 6. Обґрунтовувати основи міжособистісної культури спілкування; психологію спілкування і діяльності; наукові теорії педагогіки та психології, які пояснюють сутність соціально-психологічні умови, мотиви, що спонукають до трудової діяльності.	<i>Виконання індивідуальних завдань, Проект</i>
ДРН 7. Знати як визначити типи темпераменту, скласти психологічну характеристику особистості, усвідомлювати закономірності міжособистісних стосунків у побуті та колективі.	<i>Тест множинного вибору</i>

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. <i>Психологія в комплексі наук про людину</i> 1. Система явищ, які вивчає сучасна психологія. 2. Предмети досліджень науки психологія.	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Тема 2. <i>Формування та розвиток особистості.</i> 1. Поняття особистості. 2. Структура особистості.	2			6	3, 4, 5, 6, 8

3. Основні фактори, які впливають на розвиток і формування особистості.					
<i>Тема 3. Психологія пізнання.</i> 1.Первинне (чуттєве) пізнання. 2.Вторинне (абстрактне) пізнання.	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 4. Психологія спілкування</i> 1.Взаємозв'язок спілкування і діяльності. 2.Функції спілкування. 3. Види спілкування.	2			6	1, 2, 3, 5, 6, 8
<i>Тема 5: Психологія діяльності.</i> 1.Поняття діяльності. 2.Психологічний аналіз діяльності. 3.Види діяльності.	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 6. Людина в колективі.</i> 1.Поняття групи, колективу. 2.Види та класифікація групи.	2			6	1, 2, 3, 6, 8
<i>Тема 7. Соціально-психологічний клімат.</i> 1.Соціально-психологічний клімат колективу. 2.Міжособові відносини.	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6
<i>Тема 8: Відчуття та сприймання.</i> 1.Поняття про відчуття, фізіологічні основи відчуттів. 2.Поняття про сприймання, фізіологічні основи сприймання. 3. Види сприймань. 4.Властивості сприймань. 5.Індивідуальні відмінності у сприйманні людей	2			6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 9: Уява.</i> 1.Поняття про уяву та її роль на ранніх етапах розвитку культури. 2.Функції уяви. 3.Основні характеристики уяви. 4.Види уяви.	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 10: Пам'ять.</i> 1.Загальне уявлення про пам'ять та її фізіологічні основи. 2.Види пам'яті. 3.Процеси пам'яті. 4.Індивідуальні особливості пам'яті.	2			6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8

<i>Тема 11: Мислення.</i> 1.Мислення та його фізіологічні основи. 2.Операції мислення. 3.Види і форми мислення.	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 12: Мовлення та увага.</i> 1.Поняття про мовлення. 2.Психологічний механізм мовленнєвої діяльності. 3.Види мовлення. 4.Розвиток мовлення. 5.Поради студентам щодо розвитку зв'язного мовлення.	2			6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 13: Мовлення та увага.</i> 1.Поняття про увагу, її природу та значення. 2.Види та форми уваги. 3.Основні властивості уваги	2	2		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 14: Емоційна сфера особистості</i> 1.Поняття про емоції і почуття. 2.Фізіологічні основи емоцій і почуттів 3.Вияв емоцій і почуттів	2			6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
<i>Тема 15: Вольова сфера особистості</i> 1.Поняття про волю 2.Головні якості волі	2			8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Всього	30	14		106	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. Знати сучасні теоретичні основи щодо власного Я та психологічних особливостей інших, а саме: мотивації, особистісних ресурсів, цінностей, схильностей	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», «мозгова атака». аналіз конкретних виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	14	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	26 26

та чинників, які визначають ефективність міжособистісних стосунків; розуміти і використовувати загальні принципи і методи психологічної науки; уміти застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності;				
ДРН 2. демонструвати здатність до рефлексії, мати навички оцінювати непередбачувані проблеми у професійній діяльності й обдумано вибирати шляхи їх вирішення. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	14	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	26
ДРН 3. здійснювати пошук інформації з різних джерел (у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій) для вирішення професійних завдань.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	16	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	26
		44		106

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

Діагностичний (попередній) контроль спрямований на визначення рівня освітньої компетентності студентів з проблематики психології

основні методи аналізу й оцінювання знань, умінь та навичок:
усна, письмова, графічна, практична, тестова перевірка.

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	10 балів / 10%	На 3 тижні
2.	Тест множинного вибору	10 балів / 10%	На 7 тижні
3.	Тест множинного вибору (атестація)	15 балів / 15%	На 8 тижні
4.	Виконання індивідуального завдання	5 балів / 5%	На 10 тижні
5.	Виконання індивідуального завдання	10 балів / 10%	На 12 тижні
6.	Проект (підготовка, презентація, захист)	10 балів / 10%	На 13 тижні
7.	Тест множинного вибору	10 балів / 10%	На 14 тижні
8.	Екзамен – тест множинного вибору	30 балів / 30%	

5.2.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	<6 балів	6-8 балів	8-9 балів	9-10 балів
	Не вирішуються основні числові задачі	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.
Тест множинного вибору	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	<12 вірних відповідей	12-14 вірних відповідей	14-18 вірних відповідей	18-20 вірних відповідей
Тест множинного вибору (атестація)	<8 балів	8-10 балів	10-14 балів	14-15 балів
	<6 вірних відповідей	7-10 вірних відповідей	10-14 вірних відповідей	14-15 вірних відповідей
Виконання розрахунково-аналітичного завдання	<3 балів	3 балів	4 балів	5 балів
	Не вирішуються основні числові задачі	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.

Проект (підготовка, презентація, захист)	<i><6 балів</i>	<i>6-7 балів</i>	<i>7-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Представити результати досліджень у різний спосіб</i>	<i>Представити результати розслідувань у відповідному форматі</i>	<i>Представити результати досліджень у способі, що є найбільш відповідним за певних обставин, використовуючи різні форми подання інформації</i>
Виконання розрахунково- аналітичного завдання	<i><6 балів</i>	<i>6-8 балів</i>	<i>8-9 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано , креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Тест множинного вибору	<i><6 балів</i>	<i>6-7 балів</i>	<i>7-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	<i><12 вірних відповідей</i>	<i>12-14 вірних відповідей</i>	<i>14-18 вірних відповідей</i>	<i>18-20 вірних відповідей</i>
Залік – тест множинного вибору	<i><19 балів</i>	<i>19-24 балів</i>	<i>24-28 балів</i>	<i>29-30 балів</i>
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано , креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>

5.3 Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

1	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань</i>	<i>Протягом 2 тижня</i>
2	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання</i>	<i>Протягом 9 тижня</i>
3	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання</i>	<i>Протягом 11 тижня</i>
4	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання проекту (підготовка, презентація, захист)</i>	<i>Протягом 12 тижня</i>

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: <https://zavtrasessiya.com/index.pl?Act=PRODUCT&id=3800>
2. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ. 2017. 35 с.
3. Варій М.Й. Загальна психологія/ Підручник. Київ: Апріорі, 2016, 300с.
4. Дуткевич, Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К. : ЦУЛ, 2018. – 388 с.
5. Ільїна Н. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях. К.: Університетська книга, 2018. 239 с.
6. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум [навч. посіб.] К.: Університетська книга, 2017. 352 с.
7. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К. : 4 ЦУЛ, 2018. – 272 с.
8. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К. 2020. 564 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

Навчально-методичні матеріали на платформі Moodle
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1452>

6.1.3. Інші джерела

1. Сорокун П.А. Основи психології: навчальний посібник. Псков: Вид. ПГПУ ім. С.М.Кірова, 2015. 312 с.
2. Майкл Боцюрків, Дмитро Коник, Роман Головенко. Практичний довідник для посадових осіб «Комунікація органів місцевого самоврядування». Вид. Проект ПРОМІС, 2019. 42 с.
3. Корнієнко О.Ю. Психологія і особистість: наукова публікація: КНУ імені Тараса Шевченка, 2015. – 112 с.

Додаткові джерела

4. Видра О. Вікова психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 112 с.
5. Вікова психологія / Оксана Сергєєнкова, Олеся Столярчук, Олена Коханова, Олена Пасєка. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 376 с.
6. Кацавець Р. Вікова психологія: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 112 с.
7. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
8. Методики дослідження перфекціонізму, трудоголізму та прокрастинації особистості: методичний посібник / Л. М. Карамушка, О. І. Бондарчук, Т. В. Грубі. – Кам'янець-Подільський: ПП «Аксіома», 2019. – 80 с. (ISBN 978-966-496-502-3)
9. Писоцький В., Горянська А. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 144 с.

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Психологія
Розроблену викладачем кафедри менеджменту Галинською А.В.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____ (назва) _____ (ПІБ) _____ (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____ (назва) _____ (посада, ПІБ) _____ (підпис)